

turistov v kraljevini Jugoslaviji. Zakon določa: »Putnik« se oprošča s 1. januarjem 1930 plačevanja davkov in samoupravnih doklad za dela, ki jih vrši v zmislu svojih pravil in sicer: a) za dobo od 1. januarja 1930 do 31. decembra 1933, za 75 odstotkov po zakonu predpisanih davkov in doklad, b) za dobo od 1. januarja 1934 do 31. decembra 1937 za 50 odstotkov po zakonu predpisanih davkov in doklad, c) za dobo od 1. januarja 1938 do 31. decembra 1941 za 25 odstotkov po zakonu predpisanih davkov in doklad. — Neposredni davki in doklade, ki so sedaj odmerjene za leto 1929, se plačajo samo z 25 odst. odmerjene vsote, ostanek pa se odpiše.

*

Vprašanja in odgovori.

J. C. v N. v.

Vprašanje: V staro, kakor tudi v novo žito so se mi vgnezdili molji. Nevarnost je, da mi uničijo ves pridelek. Prosim, svetujte mi, kako očistim na najbolj enostaven in obenem tudi na najizdatnejši način žito te golazni?

Odgovor: Ako je žito razjedeno in prepreženo z moljevimi mrežicami, pajčevino, morate žito večkrat premetati, najbolje pa je, če ga prerešete. Ako pa se je ž. molj tako razširil in pomnožil, da mu tudi s tem ne pridete do živega, pa dajte žito v sušilnico. Sušilnica pa ga bode popolnoma uničila. Zapomnite si pa, da je od oljev razjedeno žito za katerokoli uživanje zelo nevarno, kajti v teh luknjicah so odpadki moljev in njih gosenic, katere so leglo najraznovrstnejših bolezni. Glavna skrb vsakega kmeta pa bodi ta, da ima shrambo, kakor tudi kašto za žito vedno čisto in snažno.

J. A. v B.

Moj vrt je razmejen s sosedovim z eno leseno ograjo. Iz sosedovega vrta pa visi ena jablana popolnoma čez ograjo na moj vrt, tako, da ves sadež jablane pada na moj vrt. Moj sinko je pri eni priliki po-

biral jabolka in je seveda vzel tudi nekaj jabolok od sosedove jablane. Sosed je to videl in je prišel na moj vrt, dečka oklofutal in mu očital, da krađe. Prosim Vas, sporočite mi, ali je to resnično kraja in ali ima sosed pravico zahtevati odškodnino?

Odgovor: Sosed nima pravice zahtevati od vas kake odškodnine in je bil njegov nastop popolnoma pogrešen in naravnost kazniv. Vsa jabolka, katera padajo na vaš vrt, so vaša last in ne sosedova. Sosed nima pravice pobirati jabolka na vašem vrtu. Imate celo pravico zahtevati, da sosed jabolka, katera visijo na vaš vrt, obreže, oziroma odstrani. Ako pa on tega noče storiti, imate po zakonu vi sami pravico, da to storite. Dajte sosedu to številko »Slov. Gospodarja« in sosed bode uvidel, da je ravnal napačno in da je vašemu otroku, kakor tudi vam s tem svojim nepremišljenim dejanjem naredil veliko krivico in jo bode seveda tudi popravil.

St. D. Po.

Vprašanje: Imam šest sodov vina iz ene in iste gorice. V treh sodih je vino čisto in dobro, v ostalih treh sodih pa je medlo in motno. Prosim, kaj je temu vzrok in kako odpravim mehko vino?

Odgovor: Vzrok bolezni vašega vina je gnilo grozdje. Gnilo grozdje povzroča motnost vina in tudi medli okus. To mehko in to medlost morete odpraviti, ako vino večkrat pretočite v dobro žveplane sode in ga pri tem dobro prezračite. Vino se bode s prezračanjem in pretakanjem izdatno izboljšalo, popolnoma dobro pa seveda ne bo. Ta mala nesreča naj vam služi v pouk, da bodete drugo leto pazili na gnilo grozdje in da bodete stiskali samo dobro zdravo grozdje.

J. R. Jan. G.

Jaz imam visoko v hribih sadni vrt, ki mi prav nič dobro ne uspeva, drevje ne raste, kakor bi moralo. Zemlja je lepa peščena, v nekaterih krajih malo bolj, v nekaterih krajih malo manje debela. Poskusil sem že gnojiti s hlevskim gnojem, pa le ni bilo nikakega uspeha. Svetujte mi,

Samo 42 Din

kg mešanega, čiščenega perja!

Samo 60 Din

kg skubljenega, čiščenega perja!

Samo 90 Din

kg sivega, čiščenega puhal!

1004-6

Razpošilja

Trgovski dom Stermechi, Celje št. 24

Neodgovarajoče se zamenja ali vrne denar.

Zahtevajte takoj novi, veliki, brezplačni, ilustrirani cenik z več tisoč slikam!

kaj mi je storiti, da bodem imela lepo sadonosno drevje.

Odgovor: Hlevski gnoj je dobro gnojilo za zemljo, kateri primanjkuje ogljika. Vaš hrib ima pa ogljika itak zadostil in je vsled tega hlevski gnoj za to zemljo brez vsake koristi. Na vsak način pa morate takoj sedaj še pred snegom vaš hrib pognojiti s superfosfatom. Superfosfat pa dobite pri »Kmetijski družbi« v Mariboru. Superfosfat, katerega ima edino Kmetijska družba v zalogi, ima 16% fosforjeve kisline in stane ena vreča od 100 kg 94 Din. — Potrosite okrog vsakega drevesa približno 3 kg superfosfata in uspeh ne bode izostal.

Krivda pa, da vam drevesa ne uspevajo, pa ni samo na slabi zemlji, ampak je najbrže tudi na vrsti dreves, katera imate zasajena. Kakšna drevesa, oziroma katere vrste drevesa bi uspevala na vašem hribu, pa vam mi ne moremo povedati, ker ne vemo višine hriba, na katerem rastejo drevesa. Zato vam svetujemo, da se obrnete tozadevno naravnost na »Sadjarsko društvo v Ljubljani«, in to vam bode radevolje natančno ustreglo in priporočilo sadna drevesa, katera morejo na vašem hribu uspevati. Nikakor pa ne smete pri tem pozabiti jim sporočiti, v kakšni nadmorski

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

V tem poločaju sta ga zapustila Dr. Eisen Schmidt in jetničar Vamprecht. Grof Tatenbah v svoji bolesti niti ni zapazil, kdaj sta odšla. Še le, ko je videl, da je zopet sam, se je zavedel, da je opustil vlogo umobolnega. Spoznal je, da je uničen vsak up, da bi se še mogel rešiti. Vest o strašni usodi nje, ki jo je častil kot nekako vzvišeno bitje ter jo smatral za vodilno zvezdo življenja, ga je popolnoma potrla.

Tako je postala tudi ta okolnost zanj pogubna.

Grofica Zrinjska je bila izpočetka potrta, ko je videla, da so se ponesrečili vsi načrti. Kmalu pa je zopet dobila svoje ravnotežje. Ni še vse zgubljeno, si je mislila, ni sicer upati za sedaj, da se osvobodimo. Toda rešiti hočem obo, moje-ga soproga in njega, ki ga ljubim iz dna duše.

47

njega, ki se je radi mene žrtvoval ter stopil na nevarno pot. Sedaj se hočem jaz žrtvovati zanj, njegovo življenje naj ostane ohranjeno za njegovo rodbino, kateri sem povzročila toliko gorja. Izpolniti hočem obljubo, katero sem dala njegovi soprogi.

Ko je nekaj dni potem dal privedi preiskovalni komisar Calucci grofico Zrinjsko v sodno dvorano, da jo zasliši, je bila popolnoma mirna in trdne volje, da izvede svoj načrt.

Na komisarjevo vprašanje ali prizna svojo krivdo, je na njegovo veliko začudenje razkrila vse.

»Jaz sem napravila vse načrte,« je izpovedala, »jaz sem bila tista, ki sem predla niti med zarotniki ter jih navduševala, ko so bili malodušni. Jaz sem iskala zaveznikov izven dežele in tudi grofa Tatenbaha sem pridobila, da se je nam pridružil, ne da bi vedel, kakšen je naš načrt. Jaz sem vsega kriva, mena sodite.«

Ponosno je stala pred sodnikom ter ga gledala s svojimi žarečimi očmi, da je stopil nehote korak nazaj. Priznati je moral, da stoji za besedami te žene velika duševna moč ter da mora biti jako trdnega značaja tisti, ki se hoče ustaviti njenemu valivu.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, uradce, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinski in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.603

Telefon interurb. št. 219

višini se vaš hrib nahaja in kakšno drevje imate sedaj zasjeno.

M. G. B. D.

Pojdite k gospodu župniku ali pa k gospodu nadučitelju in prosite ga, naj vam naredi prošnjo, glasečo se na »Dečje zavetišče v Mariboru.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 8. novembra 1930 so pripeljali špeharji na 60 vozeh 157 komadov zaklanih svinj, — kmetje 50 voz krompirja, 4 čebule, 41 zelja, 4 otave in 3 škopa. Svinjsko meso je bilo po 15—27 Din, špeh 17, krompir 0.75—1.50, čebula 2.50, zelje 0.50—1, otava 75—85, slama 50—60. Pšenica 2—2.50, ječmen 1.50—1.75, oves 1.25—1.50, koruza 2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, fižol 2.50—3.50, kokoš 30—40, piščanci 25—30, raca 30—40, gos 60—80, puran 60—90, divji zajec 35—48, domači 8—40, sveži kostanj 2—3, pečeni 6. Česen 18, kislo zelje 4, kisla repa 2, gobe 1—2. Jabolka 3—8, hruške 6—12, suhe slive 1—12, grozdje 6—14. Mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 36, jajca 1.25—1.75, med 15—18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 7. novembra 1930 se je pripeljalo 515 svinj. Cene so bile sledeče. Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po 60—100 Din, 7—9 tednov stari po 120—180 Din, 3—4 mesece stari po 220—300 Din, 5—7 tednov stari po 400—450 Din, 8—10 mesecev stari po 540—650 Din, 1 leto stari po 900—1150 Din, 1 kg žive teže 10—13 Din, 1 kg mrtve teže 14—15 Din. Prodalo se je 227 komadov.

*

Vprašanja in odgovori.

Naši čitatelji so gotovo že opazili, da ima »Slov. Gospodar« stalno v vsaki številki tudi oddelek: Vprašanja in odgovori. Splošna in vsestransko zanimiva vprašanja se objavljajo, na zasebna vprašanja in kjer naročnik želi, da se odgovor ne objavi, pa se odgovarja dotičnemu pismeno.

Da je ta oddelek zelo koristen našim naročnikom, kažejo zahvalna pisma, ki nam povedo, koliko si ljudje prihranijo nepotrebnih potov in izdatkov, ker dobijo

potom svojega lista potrebno navodilo. Da je ta oddelek potreben, pa kaže dejstvo, da je vsaki dan več teh vprašanj. V bodoče pa opozarjamo na sledeče:

1. Odgovarja se samo naročnikom. Kdor ni naročen, pač ne more zahtevati od »Slov. Gospodarja«, da bi mu šel tako na roko.

2. Kdor hoče imeti pismen odgovor, mora priložiti znamko za odgovor, ker bi sicer moralo uredništvo več izdajati samo na znamkah, kar dobi na naročnini.

Ako kdo misli, da je to delo, odgovarjati na različna vprašanja, lahko delo, se pač zelo moti. Tudi žrtve »Slov. Gospodarja« ne bodo majhne. Vse to naj upoštevajo predvsem tisti, katerim se je z odgovori ustreglo ter naj bodo zvesti agitatorji našega lista. Čimbolj bo list razširjen, tem več bo lahko še storil za svoje naročnike.

Kadar te kak znanec in prijatelj vpraša za svet, pa ne veš, kaj bi mu svetoval, reci mu, naj se naroči na »Slov. Gospodarja«, ako še ni, pa naj pošlje svoje vprašanje na uredništvo, pa bo prejel točno navodilo.

Prijatelji »Slov. Gospodarja«, ko boste komu prigovarjali, da naj za zimski čas naroči »Slov. Gospodarja«, recite mu tudi to, da je najbolje, naročiti se celoletno, da je potem tudi njihova hiša od »Slov. Gospodarja« zavarovana za Din 1000.— v slučaju požara.

Na vsaki pošti dobite položnico, napišite ček št. 10.603 in pošljite celoletno naročnino Din 32.—, ali pa pišite po dopisnici na upravo »Slov. Gospodarja«, Maribor, Koroška cesta 5.

NAŠA DRUŠTVA

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE V MARIBORU.

Prosvetna zveza v Mariboru naznaja vsem včlanjenim društvom, da se njihovi občni zbor vrši v četrtek dne 27. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani Zadrudne gospodarske banke. Prošnja za velovično vožnjo zvezam

mladeničev in deklet je ugodno rešena ter plačajo ti udeleženci občnega zborra pol cene za vožnjo po železnici. — Društva naj določijo svoje delegate in zastopnike mladinskih odsekov.

Mladeniška Marijina družba frančiškanske župnije v Mariboru priredi v nedeljo dne 16. novembra gledališko predstavo: »Venancija«, ki nam v petih dejanjih kaže junaško borbo krščanskega dečka v raznovrstnih spletkah poganstva in njegovo junaško, mučeniško smrt. Predstava se vrši ob pol petih popoldne v dvorani Zadrudne gospodarske banke poleg frančiškanske cerkve.

Št. Janž na Dravskem polju. Na Vseh svetnikov dan smo ponovili igro »Miklovo Zlato«. Dasi je bil obisk že pri prvi predstavi zelo lep, se je sedaj še povečal, kajti prišli so tudi takšni, ki še naših iger sploh niso videli. Dobro uspela prva predstava je bila najlepša reklama za drugo. Tudi igralci so rešili svoje uloge prav dobro, še boljše kot prvič. Občinstvu je posebno ugajala uloga Anice, ker je igrala s pravim čustvom. Ali ima naše kmečko ljudstvo razumevanje za igre? — Ali si res želi samo šaljivih prizorov in burk, kakor govorijo nekateri, ki ne poznajo kmečke duše? Pri nas se je pokazalo, da tudi kmečko ljudstvo ljubi drame in tragedije, razume njih vsebino, s pozornostjo sledi dejanju in na obrazih se pozna njih notranje čustvo in sodelovanje z duhom. V teh uricah pozabijo malo na vsakdanje skrbi in delo in se zamislijo v igro, ki predstavlja dostikrat njih življenje in jim daje pravih vzgledov. Med odmorji je zapel novi zbor naših požarnikov. Hvalevredno, da so si fantje zaželeli boljšega petja in lepših pesmi! Naš gospod organist Colnarič je z veseljem uslišal njih prošnjo, naj jih vodi in z vztrajnostjo in marljivostjo so že dosegli lepe uspehe. Tudi naš kmečki fantje se lahko naučijo lepih pesmi, samo treba je potrpežljivosti. Ali ni sedaj veliko bolj prijetno, ko si vaški fantje zapojejo lepo narodno, včasih tudi umetno pesem?! Pošten fant ne mara več za ničvredno pesem. Fantje, posnemajte, in si snujte svoje zборе pod pravišnim vodstvom! — Pripravlja se igra »Mlinar in njegova hči« za 8. december. Ne zamudite prilike in oglejte si to lepo narodno igro! Igralci, potrudite se, da nas boste dne 8. decembra spet presenetili s svojim nastopom. Saj to je v vašo korist in vašega društva!

Sv. Janž na Dravskem polju. V nedeljo 16. novembra bo v Društvenem domu po službi božji in po večernih skioptično predavanje

Vsak mesec

Din 13.—

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en velezanimiv zvezek

po Din 13.—

Naročajo

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška 5

»Mogoče je to,« reče po kratkem molku Calucci, »s tem pa drugi niso izven krivde. Tako govorite sedaj, grofica Zrinjska, ko drugih ni tukaj.«

»O, slabo me poznate. Kar govorim tukaj, si upam povedati v navzočnosti vsakega osumljenca. Postavite me pred grofa Tatenbaha in slišali bote isto.«

Komisarju Calucciju je prišel ta predlog kakor nalašč. Nadejal se je, da bi se o priliki snidenja dveh oseb, ki ju veže med seboj srčna ljubezen, mogle zvedeti takšne stvari, ki so važne za nadaljnji potek preiskave in bi mogle nuditi boljši vpogled v ustroj zarote.

»Da, grofica Zrinjska, vaši želji se bo ugodilo. Jutri se vrši vaše zaslišanje v navzočnosti grofa Tatenbaha.«

»Hvala vam, to je moja srčna želja,« reče grofica Zrinjska vsa vzradoščena.

Bilo je početkom meseca oktobra 1675. Goste megle, ki so prej zakrivale mesto Gradec s Schlossbergom vred, so zbežale pred ogrevajočimi solnčnimi žarki dalje proti severu v ozko Mursko dolino. Zlato solnce je poljubljalo s svo-

jimi še vedno toplimi žarki naravo, ki se je že odevala v jesensko oblačilo.

Nekega dne početkom oktobra se dopoldno nagloma odprejo vrata celice grofa Tatenbaha. Med durmi se je prikazal jetničar Jurij Vamprecht, ki je odvedel jetnika, ne da bi kaj spregovoril. Peljal ga je po dolgem hodniku ter ga spremil v večjo sobo, kjer so se vršila zasliševanja komisarja Caluccija.

Ta je že sedel z resnim obrazom za s črnim prtom pokrito mizo, zraven njega pisar, pred njim je ležal debel zvezek zapiskov o tej zarotniški zadevi. Grof Tatenbah se postavi pred komisarja, kakor bi hotel vprašati, kaj hoče od njega.

Komisar ne spregovori besede, ampak samo pozvoni. Zunaj se slišijo koraki, vrata se odprejo, in v sobo stopi grofica Zrinjska, za njo pa stražnik.

Bliskoma se obrne grof Tatenbah, kakor da bi mu rekel notranji glas:

Sedaj vidiš še enkrat njo, po kateri hrepeni tvoje srce.

Oba jetnika se zdrzneta, za trenutek nastane molk. Nikdo od njiju ne more spregovoriti besede, samo gledata sta se. Pogled pa ni več tisti

o nastanku in o zgodovini lurške božje poti. Predava gospa M. Stupica.

Središče ob Dravi. Ker se radi tehničnih nepredvidenih ovir ni moglo vršiti minulo nedeljo predavanje o Koroški in Koroščih, se je isto preložilo na nedeljo dne 16. t. m. ob 7. uri zvečer. Predavanje spremlja 75 lepih skiptičnih slik in bo tudi zelo zanimivo. Vstopnine ni. Radi precejšnjih režijskih stroškov se hvaležno sprejemajo prostovoljni prispevki. Torej na svidenje v nedeljo na koroškem večeru v Društvenem domu!

Polzela. Ljudski oder priredi prihodnjo nedeljo dne 23. novembra v dvorani g. Cimpermanna tri veseloligre v petih dejanjih. Igre so polne zdravega humorja in radi tega ustvarjajo pri občinstvu izredno veselo razpoloženje. Pri nas se te igre prvič uprizarjajo in so glede na način igranja popolna novost. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina 10, 7 in 4 Din. Vabljeni vsi! — Odbor.

Polzela. Ponovno vabimo vse, ki se zanimajo za stavbo Društvenega doma na Polzeli, da se sestanka v nedeljo dne 16. novembra, po prvi sv. maši pri g. Cizeju sigurno udeležijo. — Odbor.

Konjice. V tekočem mesecu nas zapustijo tri učiteljske moči in to gđc. Lea Rott in Ela Rott, obe iz deklishe osnovne šole, ter učitelj gospod Jakob Štejančič. Odhajajoči so vsled vestnosti v stanovski službi in naklonjenosti pri delu v raznih prosvetnih organizacijah uživali splošno priljubljenost prebivalstva. Ločitev sama ne bo omajala vezi, temveč bo ohranila hvaležen spomin na delavne moči, katerim ključemo za trud in delo, storjeno za ljudsko izobrazbo in vzgojo, najiskrenejšo zahvalo! — Meseca oktobra se je vršil 28. redni občni zbor Katoliškega izobraževalnega društva. Poročila, ki so se podala, so zanimiva slika prosvetnega dela za šolo odraslo mladino. Društveno delo se je delilo na razne odseke, in malo je bilo dni, ob katerih bi ne bili zasedeni prostori z izobrazbe željno mladino. Ni bila lahka zaposlitev nad 300 članov in članic, vendar vsled zavednosti članstva in delavnosti odbora je šlo preko vseh ovir. Poleg številnih poučnih predavanj se je našla zaposlitev v dramatik, petju, v godbenem odseku, šahovskem klubu itd. Dramatičnih predstav je bilo v tekočem letu 18. Požrtvovalnost sodelujočih se vidi iz tega, ker je trebalo k temu 84 igralni hvaj ter da je sodelovalo ne vstevši razne deklamatorje in štatiste nad 220 oseb. Uspeh je bil z ozirom, da so bili med igralci po večini kmečki fantje in dekleta, vedno naravnost presenetljiv. Do krepkega razvoja je prišel pevski zbor in

društveni orkester. Prvi šteje 50 oseb ter je imel nad 60 pevskih vaj. Z dvema pevskima koncertoma ter še ob raznih drugih društvenih prilikah so nam z lepo pesmijo nudili nebroj prijetnega užitka. Kar se tiče društvene knjižnice, se je izposodilo 1650 knjig. Izredno agilno je deloval časnikarski odsek. Žal, da se ni mogla podati natančna štatistika časopisja, ki prihaja v župnijo, vendar nas to, kar smo slišali, zadovoljuje. Informativnega časopisja prihaja 390 izvodov, mladinsko-vzgojnih listov 102 izvoda in nabožnih listov 450 izvodov. Med informativnim časopisjem zavzema prvo mesto »Slov. Gospodar«, med nabožnim pa »Nedelja«. Ako bi se prištel razni nepoznani naročniki in druge leposlovne revije, se sme ceniti število časopisja z verskim obeležjem nad 1200 izvodov, tako da pride na vsakega 5. prebivalca v župniji po 6 katoliški časopis. Številke povedo, kako je priljubljen dober krščanski list in kaj zmora požrtvovalnost vnetih sotrudnikov. Priznanje, ki ga zasluži društvo, treba oceniti z besedami društvenega predsednika: »Je to prva in najdelavnejša kulturna institucija v naši župniji, visoka šola naše mladine, ognjišče in žarišče prave družinske in narodoljubne vzgoje. Vse delo, oprto na zakone Večnega, pa je jamstvo, da se iz posameznih kamenčkov doprinaša k zgradbi blagostanja posameznika, naroda in države.« Deloma stari na novo izvoljeni odbor nam obeta s pomočjo zavednega članstva nadomestiti izgube, ki so nas doletele z nekaterimi premetitvami ter dovesti društvo do novih, še lepših uspehov.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Tukašnje Katoliško izobraževalno društvo vprizori v nedeljo dne 23. novembra, popoldne po večerhnicah v Društvenem domu Meškovo trodejanko »Na smrt obojen?« Uljudno vabljeni! — Odbor.

DOPISI

Medžimurje. Ker je dosegel naš list precejšnje število naročnikov tudi v obmejnih okrajih Slovenije, prav posebno pa pri naših Medžimurcih, smo uvideli, da bo treba objavljati poročila in novice tudi iz Medžimurja. — Pred nedavnim smo dosegli, da se je tudi na Medžimurje raztegnila 1000dinarska podpora, ki jo dobijo naročniki »Slov. Gos-

Ženska brada

in nadležni lasje pod pazduho, na rokah in nogah se odstrani hitro z CITO-kuro. Posebno na obrazu in na nogah, ki jih pokrije le tanka svilena nogavica, vzbujajo ti nadležni lasje neprijetno pozornost ter Vas mnogokrat spravljajo v zadrego. CITO odstrani rast neželenih las v par sekundah, garantirano brez bolečin in brez nevarnosti radikalno in za vedno. Gospa T. piše: »Počutil sem srečna, odkar mi je CITO — sovražnik las uničil korenine za rast nadležnih las.« — Uporabljivo je tudi za gospode. Razira brez mila, brez vode in brez aparata. Cena Din 12.—, 3 steklenice Din 25.—. **Dr. Nic. Kemény, Košice D, Postfach 12/M, 28 Cechoslovakiei, 1294**

podarja, ako jim pogori stanovanjska hiša. Prepričani smo, da se bodo uverili Medžimurci, da je »Slovenski Gospodar« oni časopis, ki jim nudi velike ugodnosti. Zatorej v vsako medžimursko hišo le »Slovenskega Gospodarja«!

Štrigova. Lepo našo prirodo krasijo naši vinogradi, ki krepčajo trudapolno ljudstvo s svojo sladko kapljico in ga spodbujajo k delu. Naši ljudje se pa včasih preveč radi pogravaju s tem božjim darom. Vsled tega pride čestokrat pri njihovem: »Hajdimo, da se kucnemo i zaboravimo naše tuge«, do velikih nesreč. Kajti kar je sladko in mamljivo, ima tudi strup v sebi. Človek, ki je omamljen od alkohola, je pripravljen storiti marsikaj, kar v treznosti ne bi gotovo niti pomislil. V takem stanju se je sporekel naš dobri Prekmurec Stefan s svojo ženo Marijo in jo udaril tako močno po glavi, da je obležala takoj v nezavesti. Stefan je zapustil hišo mirno, kakor da se ne bi nič zgodilo. Domači so seveda mislili, da je odšel spat. Ker pa ga drugi dan ni bilo po njegovi navadi po skodelico kave, je zaskrbelo gospodarja. Zato je odšel, da bi ga polskal. Po dolgem iskanju ga zapazi, stoječega zraven drevesa. Gra bližje in na svoje veliko presenečenje zapazi, da se je Stefanovega vratu tesno oprijemala vrva, ki si jo je prejšnjo noč sam zadržnil. Posledice alkohola!

Banfi. Mladi, še neoženjeni Stefan že dalje časa hohuje na padavici (božjasti), je odšel v noči pred Vsemi svetniki ven, ko so ostali najlepše počivali. Gospodar, ki ga je sicer slišal, si je mislil, da je zapustil Stefan sobo vsled svoje potrebe, in se ni bogvedi kaj za to zmenil, posebno pa radi dežja, ki je zunaj silovito lomastil. Ko je prišel ven, se je postalista Štefana padavica. Padel je tako nesrečno, da ni več vstal.

kakor je bil nekda, poln veselja in hrepenenja, otožnost in žalost se je brala obema v očeh.

A le trenutek je trajal ta nemi prizor.

»Erazem Tatenbah, odpusti mi,« vzklikne grofica Zrinjska, ki je pred nekaterimi trenutki stopila v dvorano samozavestna in ponosna ter se zgrudi pred ljubljanim prijateljem na tla.

»Vstani, draga,« reče grof Tatenbah mirno in s tolažilnim glasom, »nimam ti ničesar odpustiti. Usoda je hotela, da sva se spoznala. Kar si nameravala, je bila vzvišena misel. Če nisi uspela, je nesreča, za katero nikdo ni odgovoren.«

»O, ne govori tako, dragi,« zakliče grofica Zrinjska, »jaz sama sem vsega kriva. Jaz sem te pahnila v nesrečo. Storila pa sem vse, ker sem vedno imela tvojo srečo pred očmi, ker sem te ljubila iz dna srca. Sedaj sem bridko kaznovana, ker vidim, koliko trpiš.«

»Ne govori o tem. Ako sem dobil sive lase in se mi je telo posušilo ter mi je obraz obledel, sem to zaslužil. Vse to me ne more ovirati, da ne bi hodil naprej po poti, odkoder ni vrnitve. Vse sem rad pretrpel ter bom trpel, saj tvoja iskrena ljubezen me je tako osrečevala in mi svetila v vseh temnih, težkih urah.«

»O, ne omenjaj smrti! Ti moraš živeti, ne za mene, ampak za svojo družino. Poravnati hočem vso krivdo, ki sem jo storila. Ne, ne, Erazem, ti ne smeš umreti, tvoje življenje je dragoceno! Jaz bom umrla za tebe, ki sem te pahnila v brezno pogube; prišla sem, da te rešim.«

»Za me ni več rešitve, draga Katarina. Jaz sam sem kriv, zato hočem tudi trpeti. Vsaka krivica mora biti poravnana, tako tudi ta, ako je hrepenenje po osvoboditvi domovine tujega, ne-ljubega jarma sploh krivica.«

»Ne, nisi grešil,« vzklikne grofica, »ravna si z najboljšim namenom.«

»Zato se ne bojim smrti, saj ona pride prej ali slej po nas. Ako umrem zato, ker sem bil z vami, ne bo moja smrt pozabljena.«

Komisar Calucci je gledal nemo ta prizor nekaj časa. Nato se je spomnil, zakaj je poklical grofico Zrinjsko. Pozove jo s strogim glasom.

»Grofica Zrinjska, sedaj imate priliko, da poveste vse, kar ste hoteli storiti. Sedaj govorite.«

Grofica Zrinjska pa ni odgovorila. Žalostno je gledala grofa in stala je nekaj časa nepremična. Nato je zakrila obraz z rokama ter se zgrudila glasno ihtoč na tla.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila o Mariboru, Koroška c. 5

St. Peter pri Mariboru. Upraviteljstvo dekla osnovne šole je preklicalo pričetek kmetijsko-nadaljevalne šole. Zakaj neki? Kajti ta šola bi bila zelo potrebna. — Ker se govori, da bo žandarmerijska postaja pri St. Petru razpuščena, se v pomirjenje prebivalstva poroča, da te govorice ne odgovarjajo resnici ter ostane sedež žandarmerijske postaje tudi zanaprej pri St. Petru. — Na nedeljskem občnem zboru prosvetnega društva »Ska la« bo imel zanimivo in podučno predavanje g. dr. Jeraj iz Maribora.

Sv. Jakob v Slov. goricah. V nedeljo dne 16. novembra po rani službi božji imamo zborovanje Kmetijske zveze. Govori gospod nadrevizor Vlado Pušenjak. Zborovanje se vrši v prostorih g. Peklarja. Kmetje in posestniki pa tudi viničarji, udeležite se tega važnega zborovanja.

Sv. Rupert v Slov. gor. V noči od 31. oktobra na 1. november je bilo vlomljeno v trgovinski lokal Trezike Rojsove. Drzni vlomilci so predrli zid z okrajne ceste in tako napravili odprtino, skozi katero so spravili blago. Menda jih je nekdo pregnal, ker so pustili več blaga na cesti, katerega so opazili ljudje na potu v cerkev. Še le tedaj so domače opozorili na vlom. V bližini so tudi pustili več blaga, katerega niso mogli vzeti s seboj. Čudno je, da so imeli čas, da so izbrali samo boljše blago; bili so pri tem zelo previdni. Škodo cenijo na 30.000 Din, katera je tem večja, ker je navedena si osnovala trgovino šele pred enim letom in ni imela blaga zavarovanega. Orožniki se trudijo, da pridejo v milicem na sled.

Ruperča. V Ruperčah je umrl gostilničar in mesar Josip Partič. Preostali se zahvaljujejo vsem darovalcem krasnega cvetja in vencov, častitemu duhovnemu svetniku Jerneju Frangežu za tolažilne besede v času boleznin na zadnjem spremlstvu, pevskega zboru od Sv. Marjeta ob Pesnici za ganljivo slovo pri hiši žalosti in na pokopališču, zastopstvu gostilničarjev in mesarjev iz Maribora in vsem prijateljem in znancem, ki so našega draga rajnika spremlili v tako velikem številu k zadnjemu počitku!

Sv. Vid pri Ptaju. V četrtek dne 30. oktobra nas je zadela žalostna vest, da se je v svoji službi pri poletu proti Novem mestu z rakoplovom smrtno ponesrečil narednik-pilot Josip Sattler. Bil je fant vzor tovarišem. V petek zvečer so ga prepeljali iz Zagreba v rodni kraj. V soboto je bila darovana sv. maša za pokojnega. Pogreba so se udeležili šolski otroci, učiteljstvo, četa vojakov, gasilno društvo, domače dijaštvo in nepre-

gledna množica ljudi. Velika udeležba pričča, da je bil zelo priljubljen. Na pokopališču je spregovoril vlč. g. župnik, ki je stavlil mladega pilota za vzor ljubezni do domovine. Nato je spregovoril v pozdrav prijatelju nekaj besed g. Stanko Borovinšek, pilot. Nazadnje mu je spregovoril pozdrav narednik ptujske čete. Nobeno oko ni ostalo suho, saj je vsa fara ljubila tega domačega človeka. Naj v miru počiva v domači zemlji!

Stročja vas pri Ljutomeru. Tukaj smo obhajali dne 26. oktobra t. l. redki jubilej. Krojaški mojster gospod Jakob Vogrinc je namreč ta dan obhajal s svojo soprogo Marjijo zlato poroko. Cerkveno opravilo je izvršil v farni cerkvi monsignor in župnik g. Lovrec prav veličastno. Po cerkvenem opravilu so se podali vsi gostje v gostoljubno hišo gosp. Akermana, kjer se je vršila redka, zlata gostija v krogu otrok, vnukov, sorodnikov in prijateljev. Vaščani so jubilarja bogato obdarili z različnimi darovi, za kar se vsem najlepše zahvaljuje. Jubilarjem želimo še biserne pokole!

Laporja. Le težko moremo verjeti, da našega Karola Kavklerja, veleposestnika v Hošnici, ni več med živimi. Zavrata bolezen ga je nam ugrabila komaj 47 let starega. Pokojni je bil znan daleč na okoli in povsod izvanredno priljubljen radi svojega odkritega značaja in dobrega srca. Bil je poštanek od nog do glave. Ljudstvo mu je vsekozi zaupalo in ga želelo imeti v raznih zastopstvih. Dobro storiti je bila njegova strast, to je v nagrobnem govoru o njem prav dobro povedal domači vlč. g. župnik. Pokopali smo ga v soboto dne 25. oktobra 1930. Vkljub skrajno neugodnemu vremenu je prišlo od raznih strani vse polno znancev in prijateljev rajnega. Pogreb je vodil v spremstvu treh gg. duhovnikov č. g. Ivan Kodrič, kaplan pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, kateremu je bil pokojni primicijski oče. Blagega moža bomo silno težko pogrešali. Naš nepozabni Karel naj pušča večni mir!

Gornji grad. Kakor cvetka si cvetela, ni rano si zvenela: na to smo se spomnili dne 31. oktobra, ko so nam naznanili zvonovi smrti vrle, marljivo in vzorne mladenke Malike Golčnik. V najlepšem cvetju mladosti 18 let jo je Vsemogočni iz te doline solz presadil v nebeški raj. Kratka bolezen ji je pretrgala nit življenja. Priljubljena je bila pri vseh, ki so jo poznali. O tem je tudi pričal njen pogreb, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so spuščili njeno truplo v hladni grob. Najbolj so bili žalostni njeni starši in sestre, ker so za ved-

no izgubili svojo ljubo Maliko. Potrži družini naše iskreno sožalje! Pridni Maliki pa naj sveti večna luč!

Šmartno ob Pakl. Spomenik padlim vojakom iz svetovne vojne je bil tudi letos lepo okrašen z vencem in šopki, katere so položili sorodniki padlih vojakov. Električne žarnice so spomenik razsvetljevale od 1. do 3. novembra noč in dan. Dne 2. novembra popoldan se je pri cerkveni slavnosti tudi izvršil lep obred s slovesno libero ter molitvami za padle vojake z zaključno pesmijo tukajšnjega pevskega društva. ZSV se zahvaljuje tem potom v prvi vrsti tukajšnjemu vlč. g. župniku, kakor tudi č. g. kaplanu ter celemu pevskega društvu za sodelovanje pri slavnosti dne 2. t. m. Zahvaljujemo se pa tudi vsem svojem padlim vojakov, kakor tudi »Kolu jugoslovanških sester, katere so spomenik tako lepo okrasile.

St. Ilj pri Velenju. Dne 12. oktobra je vlč. g. monsignor in dekan Ivan Rotner ob navzočnosti našega vlč. g. župnika ter precejšnje množice ljudstva blagoslovil lepo kapelo sv. Jožefa, katero sta postavila občesposlovna posestnika Razdevška na svojem posestvu v Podkrajju. Kapelica je bila objubljena. S tem si je družina Razdevškova postavila časten spomin, kateri bo še poznim rodovom naznanjal, da je tu nekaj bival veran rod, kateri se ni ustrašil truda in stroškov za čast božjo. Po blagoslovlitvi se je cela hiša posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Pozneje so se gostje spomnili tudi dijaškega semenišča v Mariboru in darovali zanj 154 Din. Razdevškovi pa naj Bog vse prav obilno povrne!

Tremerja. Če se peljemo, oziroma če gremo iz mesta Celja proti jugu, pridemo v malo in lepo kmečko selo Tremerje ob bistri Savinji, ki teče in hiti proti jugu. Vaščani živimo tiho in mirno v tem kraju. Zato se malokdaj oglašimo v »Slov. Gospodarju«, čeravno prihaja v našo vas. Kakor vsako leto, smo tudi letos slovesno obhajali god sv. Lukeža, patrona naše cerkve. Pri sv. maši je pel domači pevski zbor Prosvetnega društva Tremerje. Omenjena cerkev je podružnica laške nadžupnije. Zgradil je cerkev neki premožni Luka Oblak, kmetovalec v Tremerju, leta 1858. Njegov rod ne živi več v tej vasi. — Ze več časa se govori o železniškem postajališču v našem kraju. To bi bilo prav potrebno v gospodarskem oziru, pa tudi za našo šoloobvezno mladino, ki mora sedaj hoditi čez 1 uro daleč v šolo. Vseled hude zime, velike povodnji in drugih vremenskih nezdod ne morejo otroci radno obiskovati pouka. Težko pričakujemo postajališče v Tremerju, ki bi bilo

Ste naročeni na list

NEDELJA

Izhaja vsak teden.

Priloga vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članka, razen tega pa resničen dogodilja iz misijonov — mladostni navihane — postane redovnik in mične zgodbe za deca.

Stane mesečno samo 2 Din, letočno 24 Din. Se danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

Grof Tatenbah pristopi, dvigne grofico ter jo hoče objeti. Strogi komisar pa to prepreči, velec Vamprehtu, naj potegne grofa proč.

»Vi mi zabranjate zadnji izraz ljubezni do te plemenite gospe! Trdosrčni ste, vendar pa sem vam dolžen hvalo, ker ste mi dali priliko, da sem jo še enkrat videl.«

Komisar Calucci naznanil, da je zaslišanje končano, ker grofica Zrinjska ne more navesti ničesar, kar bi bilo važno za potek procesa.

»Konec razgovora je,« zaukaže z osornim glasom.

»Torej ločitev,« vzdihne grofica Zrinjska z boleznim glasom.

»Da, grofica,« povzame besede grof Tatenbah, »prišla je ločitev. Slutnja mi reče: za vedno. Ne jokaj, ne obupaj! Najina pota se ločita, zato bodi trdna, Katarina! In ko boš slišala žalostni glas zvona, ki mi bo zapel smrtno pesem, spomni se mene! Vеди, da sem te ljubil ter s teboj hotel osrečiti domovino. Z Bogom, Katarina!«

»Ostani, Erazem, ostani!« zaihti grofica in vije v obupnosti roke, »videla sva se. To je poslednji svetli trenutek v najinem življenju. Ne

otežujva si več srca, najina usoda se mora izpolniti.«

In še bolj je zaihtela. Njeno telo, oslabiljeno od težkih udarcev, se je treslo od bolesti. Čez nekaj časa dvigne glavo, si otere solze ter reče z mehkim glasom:

»Torej greš, dragi? Vzeml s seboj mojo ljubo, da bom do zadnjega vzdihljaja mislila na te. Če pa boš moral iti čno težko pot, vеди, da ne boš pozabljen. Bog s teboj. Spomin na te ostane trajen.«

Še enkrat je uprla grofica Zrinjska svoje nekaj tako lepe in plamteče oči v grofa Tatenbaha, ki je stal z izrazom notranjega zanosa pred njo. Krčevito mu je stisnila roko, nato pa se je obrnila. Še en pogled na ljubljenega moža, potem je izginila skozi vrata.

Nekaj veličastna postava ponosne grofice se je upognila, prej lepo polno lice je upalo, žive gospodujoče oči so izgubile svoj čarobni blesk. Kakor senca se je vlekla po napol razsvetljenem hodniku. Ni bilo več spoznati one odločne, vznesene žene, ki je znala toliko mož navduševati za delo za uresničenje velike misli: samostojne in samosvoje domovine.